

Nr 147.

Av herr **Lindman m. fl.** *angående anslag till nybyggnad av krigsmateriel.*

I protokollet över sjöförvarsärenden, punkt 19, bifogat statsverkspropositionen till innevarande års Riksdag har föreslagits Riksdagen att till krigsfartygsmateriel bevilja på *extra stat* för år 1915 ett anslag av 3,000,000 kronor, vilket torde avsättas för att användas på sätt framdeles må närmare bestämmas.

I motiveringen till denna hemställan har statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet bland annat framhållit att för närvarande i avvaktan på det förslag till flottplan, som under riksdagens lopp torde komma att avgivas, något belopp för anskaffning av krigsfartygsmateriel icke kunde enligt säkra grunder beräknas. Emellertid hänvisade departementschefen till, att för täckande av de försvarskostnader, som kunde i anledning av väntade framställningar rörande rikets försvarsväsende erfordras, ett belopp av 5,000,000 kronor på föredragning av statsrådet och chefen för finansdepartementet i 1915 års riksstat reserverats.

Under förutsättning att ett på uppgjord plan för nybyggnad av krigsfartygsmateriel grundat förslag till årligt anslag för sådan nybyggnad skulle komma att föreläggas innevarande års Riksdag, torde, säger chefen för sjöförvarsdepartementet, det nu av mig till avsättning föreslagna anslagsbeloppet bära för dylik nybyggnad tagas i anspråk för år 1915 och förslag till dess användning i sådant sammanhang underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Departementschefens uttalande lämnar sålunda ingen visshet om, att ett förslag till flottplan kommer att föreläggas innevarande års Riksdag. Icke heller giver det någon bestämd ledning för bedömande av huru stor

del av det till avsättning föreslagna anslagsbeloppet, som kan vara att påräkna för nybyggnad av krigsfartygsmateriel. Uttalandet lämnar även öppen frågan om, huruvida Kungl. Maj:ts mening är, att nybyggnad av krigsfartyg skall omedelbart taga sin början eller om det äskade anslaget av 3,000,000 kronor skall avsättas för att tilläggas de från föregående år kvarstående reserverade medel.

Vid sådant förhållande och då vi äro övertygade om,

att en kraftig örlogsflotta är oundgänglig i Sveriges försvarsväsende icke blott för avvärjande av direkta angrepp mot vår självständighet utan också för värnandet av vår neutralitet och för skyddande under krigiska förvecklingar av våra nödvändiga förbindelser med utlandet,

att sjöförsvaret härför måste besitta en snabb och slagfärdig kustflotta, i stånd att uppträda vid de olika platser av vår kust, där dess närvaro påfordras,

att i denna kustflotta måste ingå sjödugliga, för våra förhållanden särskilt lämpade pansarbåtar samt smärre fartyg med torpeder och minor såsom huvudvapen,

att det är en riksangelägenhet av största vikt att ofördröjligen kraftiga åtgärder vidtagas för att höja *kustflottans* stridsvärde, särskilt att bereda ersättning för de pansarbåtar, som närmast skola därifrån avföras, men även att tillgodose över- och undervattenstorpedförsvaret,

hava vi ansett det vara vår plikt att framlägga motion i ärendet.

Enligt vår uppfattning bör under den närmaste tiden för *kustflottan* nybyggas 3 pansarbåtar, i stridsvärde jämförbara med pansarbåten Sverige, 3 sjögående undervattensbåtar och 2 jagare. Denna vår mening stödjade vi bland annat på verkställd utredning beträffande en organisationsplan för flottan, omfattande i främsta rummet *kustflottans* storlek och sammansättning, vilken utredning, om anledning därtill förefinnes, längre fram under riksdagens lopp skall motionsvis framläggas och som i varje fall skall tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott. Nyssnämnda proportion mellan pansarbåtar, jagare och undervattensbåtar är beroende av att *nu* i första hand ersättning måste anskaffas för en del av *kustflottans* pansarbåtar. Den motsvarar sålunda icke den i planen beräknade proportionen mellan samma fartygsslag i *kustflottan*.

Den ovan angivna nybyggnaden är, under förutsättning att kostnaderna fördelas på 5 år, beräknad att utöver de reserverade medlen kräva ett årligt anslag av 7,500,000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställa vi, att Riksdagen ville
dels besluta

att under femårsperioden 1915—1919 skall nybyggas 3 pansarbåtar, i stridsvärde jämförbara med pansarbåten Sverige, 3 sjögående undervattensbåtar och 2 jagare,

att nybyggnaden av nämnda 3 pansarbåtar så snart ske kan och om möjligt under innevarande år skall taga sin början och därefter med största skyndsamhet bedrivs,

att för nybyggnad av krigsfartygsmateriel reserverade medel, 7,480,000 kronor, skola avses för här ovan nämnda nybyggnader,

dels anvisa

för påbörjande av ovannämnda nybyggnader på extra stat för år 1915 ett belopp av 7,500,000 kronor, att av Kungl. Maj:t i mån så erfordras redan under innevarande år disponeras.

Stockholm den 26 januari 1914.

Arvid Lindman.

Karl Hildebrand.

J. P. Jespersen.

P. Nilsson,

Pehr Aug. Andersson.

David Pettersson.

Bonarp.

K. J. Larsson.

E. Indebetou.

Otto Holmdahl.

J. A. Jonsson.

Axel Vennersten.

Albert Petersson.

Karl Kahlström.

Joh. Nydal.

Malte Sommelius.
